

Etická komise pro sociální bezpečí Univerzity Pardubice	
Obecné stanovisko č. 1/2026	
Název:	Sociální bezpečí a jeho vztah k disciplinárnímu řízení a dalším univerzitním procesům
Datum přijetí:	19. 6. 2026
Spisová značka:	UPCE-S/EKSB/00000779/2026

1. Věcný popis problému

Etická komise pro sociální bezpečí Univerzity Pardubice (dále jen „Etická komise“) se zabývala problematikou nevhodného chování, popsaného prostřednictvím e-mailové komunikace adresované jejímu členstvu z řad zaměstnanců.

Popsané jednání zahrnovalo zejména systematické sledování a fotografování akademických pracovníků a studujících, zveřejňování těchto materiálů za účelem jejich dehonestace, dále projevy obtěžování, urážení, zastrašování, zneužívání postavení, narušování studijního prostředí a další formy jednání zasahující do důstojnosti dotčených osob.

Etická komise zdůrazňuje, že se nejednalo o projednávání konkrétního individuálního podnětu, ani Etická komise neposuzovala, zda je popsané chování pravdivé.

Etická komise uvedené projevy použila jako typové příklady možného narušení sociálního bezpečí, neprováděla však posuzování konkrétní kauzy.

V rámci diskuse proběhlo **posouzení širší problematiky sociálního bezpečí a jejího vztahu k disciplinárnímu řízení.**

2. Důvody projednání

Etická komise se uvedenou problematikou zabývala **z vlastní iniciativy (na základě obdržených informací)** s cílem posoudit, zda stávající normativní a aplikační rámec Univerzity Pardubice dostatečně reflektuje problematiku sociálního bezpečí.

Popsané jednání má potenciálně závažné dopady na pocit bezpečí studujících i zaměstnaných, na důvěru ve fungování univerzitního prostředí a na kvalitu akademické kultury jako celku.

3. Postoj Etické komise

Etická komise konstatuje, že formy jednání uvedené v kapitole 1 představují závažné narušení principů respektu, důstojnosti a kolegiality, které tvoří základ bezpečného akademického prostředí.

Etická komise **jednoznačně odsuzuje jednání spočívající v cíleném obtěžování, dehonestaci, zastrašování, pronásledování či narušování důstojnosti studujících a zaměstnaných, a to bez ohledu na jeho formu** (včetně online prostředí).

Etická komise upozorňuje, že **nejednotnost disciplinární úpravy z hlediska definice disciplinárního přestupku a absence výslovného zahrnutí sociálního bezpečí do definice disciplinárního přestupku může vést k odlišnému rozhodování ve skutkově obdobných věcech** a snižovat předvídatelnost i efektivitu disciplinárních mechanismů.

Etická komise zdůrazňuje, že disciplinární řízení představuje ze své podstaty reaktivní nástroj. Reaguje na situace, které již nastaly, a ačkoliv může vést k postihu viníka, již vzniklé dopady na dotčené osoby jím nemusí být snadno či plně napravitelné.

Z tohoto důvodu je nezbytné vedle sankčních mechanismů **věnovat pozornost systematické prevenci a osvětě, včasné intervenci a podpoře osob, které jsou nevhodným jednáním dotčeny.**

4. Odůvodnění

Tato část představuje odůvodnění postoje Etické komise uvedeného v kapitole 3.

Pokud by k jednání typově popsanému v kapitole 1 opravdu docházelo, bylo by podle názoru Etické komise v rozporu s Etickým kodexem Univerzity Pardubice, zejména:

- s principem respektu, slušnosti a koležičtosti (čl. 1 a čl. 11),
- se zákazem neuctivého vyjadřování, pomluv a poškozování dobrého jména (čl. 11 odst. 3 a čl. 12 odst. 3),
- se zákazem zneužívání postavení, manipulace a nátlaku (čl. 11 odst. 2 a čl. 12 odst. 1) a
- se zákazem šikany, obtěžování, zastrašování a jiného jednání ohrožujícího sociální bezpečí (čl. 12 odst. 2).

Etická komise současně připomíná, že členové a členky akademické obce mají povinnost nejen se takového jednání vyvarovat, ale i aktivně přispívat k vytváření bezpečného prostředí.

Etická komise provedla analýzu disciplinárních řádů jednotlivých fakult Univerzity Pardubice.

Na základě této analýzy identifikovala zejména:

- rozdíly v definici disciplinárních přestupků mezi fakultami,
- možnost vzniku situací, kdy by totožné jednání na jedné fakultě mohlo být postižitelné a na jiné obtížně uchopitelné,
- absenci výslovného zakotvení etiky a sociálního bezpečí v disciplinárních řádech a
- chybějící nebo pouze nepřímé a nesystematické uchopení problematiky sociálního bezpečí v disciplinárních řádech jako ucelené oblasti.

V případě disciplinárních řádů některých fakult je použita pouze obecná definice disciplinárního přestupku: „*Disciplinárním přestupkem je zaviněné jednání studenta, kterým úmyslně nebo z nedbalosti porušil povinnosti stanovené právními předpisy nebo vnitřními předpisy Univerzity Pardubice (dále jen „univerzity“) nebo fakulty.*“

Ačkoli si Etická komise je vědoma toho, že i takto obecně formulovaná definice může přeneseně sociální bezpečí zahrnout, domnívá se, že by bylo vhodnější – má-li být disciplinární řízení používáno jako nástroj pro řešení problémů z oblasti sociálního bezpečí – aby bylo téma sociálního bezpečí zmíněno výslovněji, podobně jako jsou často konkrétně rozpracovány přestupky vztahující k plnění studijních povinností.

Disciplinárních řády některých jiných fakult k tomu tak ostatně alespoň částečně přistoupily, když jako disciplinární přestupek definují např. i jako „... *agresivní nebo narušující chování, ať fyzické či slovní nebo jiné chování, které může být oprávněně vnímáno jako **šikanování či psychické násilí nebo chování ponižující lidskou důstojnost, vůči členu akademické obce nebo zaměstnanci fakulty a univerzity, ...***“.

Etická komise se dále domnívá, že některé formulace z disciplinárních řádů¹ již nemusí dostatečně reflektovat aktuální stav technologií (např. rozmach sociálních sítí, přesun mnoha aktivit do virtuálního prostoru) a společnosti, jako např. definice disciplinárního přestupku „*agresivní a jiné zvláště nevhodné chování v **prostorách fakulty.***“

Etická komise uznává, že rozdílné definice disciplinárních přestupků mezi fakultami nemusí být v rozporu se zákonem (např. o vysokých školách). Etická komise je však toho názoru, že pokud by měla být témata sociálního bezpečí řešena formou disciplinárního řízení, bylo by vhodné, aby definice disciplinárního přestupku v těchto ohledech byla jednodušší a daleko více adresovala i etický kodex (který je pro celou univerzitu jeden).

5. Doporučení

Etická komise doporučuje, aby následující oblasti byly dále posouzeny a rozvíjeny příslušnými orgány a útvary univerzity.

V normativní oblasti Etická komise doporučuje vedení univerzity:

- iniciovat diskusi mezi vedením univerzity a fakultami o sjednocení definic disciplinárních přestupků v oblastech týkajících se sociálního bezpečí,
- výslovně začlenit problematiku sociálního bezpečí do disciplinárních řádů a
- zajistit návaznost disciplinárních řádů na Etický kodex.

Při řešení problematiky sociálního bezpečí Etická komise doporučuje všem aktérům:

- zohledňovat závažnost dopadů nežádoucího jednání,
- využívat nástroje umožňující rychlou reakci,
- posilovat koordinaci mezi fakultami a podpůrnými mechanismy,
- zohledňovat opakování jednání a
- dbát na přiměřenost opatření.

Etická komise dále doporučuje všem aktérům, kteří řeší problematiku sociálního bezpečí:

- evidovat řešené případy v souladu s legislativou a vnitřními normami UPCE,
- využívat je při identifikaci opakovaného jednání,

---

¹ Od vydání většiny disciplinárních řádů již uplynulo bezmála 10 let.

- v případě, že přijímají rozhodnutí, zaujímají stanoviska či navrhují řešení, která nejsou v souladu se závěry jiných aktérů v téže věci, patřičně tento nesoulad odůvodnit.

Etická komise zdůrazňuje potřebu preventivního přístupu a doporučuje vedení univerzity a vedení fakult:

- rozvíjet systematické vzdělávání v oblasti etiky a sociálního bezpečí, zejména pak těch zaměstnaných a studujících, kteří jsou členy orgánů, v rámci jejichž činnosti se mohou s problematikou sociálního bezpečí setkat,
- zvyšovat informovanost zaměstnaných a studujících o postupech a možnostech řešení situací narušujících sociální bezpečí,
- podporovat včasnou identifikaci těchto situací a
- budovat kulturu respektu a odpovědnosti.

Etická komise zdůrazňuje potřebu zaměřit se nejen na osoby, které jsou aktéry nevhodného chování, ale také na osoby, které jsou tímto chováním dotčeny, a doporučuje všem aktérům:

- posilovat dostupnost podpůrných mechanismů a informovanost o nich,
- zajistit citlivý a důvěrný přístup a
- minimalizovat retraumatizaci zúčastněných.

Etická komise zdůrazňuje potřebu koordinované aktivity všech orgánů a organizačních struktur zapojených do problematiky sociálního bezpečí a doporučuje organizovat a podporovat aktivní sdílení jejich zkušeností.

Etická komise považuje za žádoucí, aby problematika sociálního bezpečí byla zohledňována i v marketingové a komunikační strategii Univerzity Pardubice a promítána do její veřejné prezentace.

6. Informace o podkladech a konzultacích

Etická komise konstatuje, že problematika byla projednána na jejích zasedáních 17. 4. 2026, 29. 5. 2026 a 19. 6. 2026.

Věcná stránka byla v obecné rovině konzultována s paní ombudsmankou dne 17. 4. 2026.

Formulované znění obecného stanoviska bylo zasláno 29. 5. 2026 zástupcům OPO a paní ombudsmance ke konzultaci.

Zpětná vazba OPO zahrnovala dvě skupiny připomínek. Za prvé šlo o upozornění na některé nejednoznačné či neobratně navržené formulace, upozornění na právní souvislosti některých doporučení a doporučení většího zaměření se na aktuální formulace disciplinárních přestupků. Druhá skupina zahrnovala upozornění na procesní souvislosti a kompetence jednotlivých aktérů v systému sociálního bezpečí.

Zpětná vazba ombudsmanky zahrnovala doporučení na zahrnutí konkrétního výčtu nežádoucího chování do tohoto obecného stanoviska jako doporučení pro doplnění disciplinárních řádů fakult.

7. Závěr

Etická komise považuje za nezbytné, aby problematika sociálního bezpečí byla na Univerzitě Pardubice řešena systematicky, konzistentně a s důrazem na prevenci, ochranu důstojnosti a podporu dotčených osob.